

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ДРАМСКИХ УМЕТНОСТИ
Научном већу Факултета драмских уметности

Извештај Комисије за процену и одбрану докторске дисертације
КУЛТУРОЛОШКИ ЗНАЧАЈ ЕВАЛУАЦИЈЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ УЧЕШЋА
ГРАЂАНА У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ кандидаткиње
мр Ане Стојановић

На основу увида у поднету докторску дисертацију, Комисија за оцену и одбрану, у саставу: проф др Милена Драгићевић Шешић, ФДУ, проф. др Весна Ђукић, ФДУ, ментор, проф. др Дивна Вуксановић, ФДУ, доц. др Предраг Цветичанин, Факултет уметности у Нишу и доц. др Владимир Кривошејев, Пословни факултет у Ваљеву, на својој седници одржаној 15. априла 2016. године доноси следећу оцену:

Рад је написан на 338 страна и подељен у девет поглавља. Поред **првог уводног поглавља**, које се односи на предмет и циљеве истраживања, појмовно-хипотетички оквир, методологију рада и преглед теоријских извора, рад садржи и четири јасно структурисане и функционално повезане целине: теоријско-практични контекст теме рада, дескриптивни, аналитички и пројектно-моделски део. Потом следи закључак као пета целина и осмо поглавље рада и обиман списак коришћене литературе и извора.

Биографски подаци кандидата

Ана Стојановић је рођена 1975. године у Смедеревској Паланци, где је завршила основну и средњу школу, као и основну школу за музичко образовање. Дипломирала је 2001. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду, Одељење за историју уметности, ментор проф. др Лидија Мереник. Магистрирала је 2007. године на Универзитету уметности у Београду, Интердисциплинарне постдипломске студије - Студијска група: Интеркултуралност, менаџмент уметности и медијација на Балкану. Тема магистарске тезе: *Стратешка анализа општинске културне политике – студија случаја: општина Смедеревска Паланка (2000-2005)*, ментор проф. др Весна Ђукић. Наредне године (2008) пријавила докторску дисертацију на Факултету драмских уметности Универзитета уметности у Београду.

По завршетку основних студија била је професионално и волонтерски ангажована у цивилном сектору углавном на пројектима развоја цивилног друштва. Од 2009. године ангажована је на истраживањима Завода за проучавање културног развоја, од када и започиње да се интензивније и континуирано бави истраживањима у области културне политике и менаџмента у култури.

Од тада је објавила три научна рада у домаћим часописима:

- Стојановић, А. (2015). „Културна политика града Београда“, *Култура* 146, Београд: Завод за проучавање културног развоја, стр. 275-296.

- Стојановић, А (2013). „Развој апстрактних вредности или продукција конкретних садржаја - стратешка дилема културне политике у Србији“, *Зборник Факултета драмских уметности 22*, Београд: Факултет драмских уметности, стр. 283-292.
- Стојановић, А. (2011). „Стратешко планирање на локалном нивоу у Србији“, *Култура 130*, Београд: Завод за проучавање културног развитка, стр. 60-74.

Коауторка је истраживања *Очување непокретног културног наслеђе – стање и перспективе* (2015) које је реализовано у сарадњи Завода за проучавање културног развитка и Сталне конференције градова и општина. Публикација је у припреми за штампу.

Коауторка је студије *Културна политика и заводи за заштиту споменика културе* (2014) објављене у електронском издању, настале као резултат истоименог истраживачког пројекта Завод за проучавање културног развитка. Доступна на: http://zaprokul.org.rs/wp-content/uploads/2015/10/Kulturna-politika-i-zavodi-za-zastitu-spomеника_Masha-Vukanovic_i_Ana_Stojamovic.pdf

Предмет и циљеви рада/докторске дисертације

Предмет рада је евалуација као стимулативни инструмент културне политике и менаџмента у култури који доприноси квалитету одлучивања и успешности комуникације између доносилаца одлука и оних на које се одлуке односе. У вези с тим, основно истраживачко питање којим се мр Стојановић бави у раду јесте како допринос може да се оствари помоћу примене евалуације на различитим нивоима деловања у култури – на микро-организационом нивоу установа културе у јавном сектору, и на макро-територијалном, који се односи на културну политику.

Основни циљеви овог рада су да се проуче теоријски и практични аспекти евалуације, објасни значај овог инструмента културне политике и менаџмента у култури у контексту повећања учешћа грађана у културном животу заједнице, а затим и да се пројектно моделује нови ефикаснији и ефективнији модел одлучивања на нивоу локалних заједница у транзиционој Србији, базиран управо на примени евалуације. Циљ је и да се укаже на важност спровођења истраживања везаних за културне праксе грађана и могућности коришћења њихових резултата приликом доношења одлука (области менаџмента и културне политике) чиме она не остају само у научном домену, већ њихови резултати могу да постану и практично сврсисходни. Такође, да се предложи критеријуми одлучивања и индикатори на основу којих се може вршити евалуација културне политике и рада установа културе у циљу њиховог програмско-организационог развоја.

Основне хипотезе које су елабориране у раду

Општа хипотеза:

Евалуација представља стимулативни инструмент културне политике и менаџмента у култури који омогућава да се унапреди начин одлучивања и добију информације

о томе у којој мери културна политика и установе културе испуњавају своју културолошку мисију.

Посебне хипотезе:

- Земље у транзицији немају развијену евалуациону праксу нити културу евалуације услед перципирања евалуације у негативном контексту, као врсту критике и казне.
- Да би евалуација остварила своју сврху унапређења одлучивања, потребно је да евалуација постане саставни део пракси локалне културне политике у Србији и установа културе.
- У одсуству евалуационе праксе, друштвена истраживања стоје у служби евалуације, омогућавајући утврђивање чињеничног стања у погледу заступљености културних пракси и идентификовању проблема, што је важно за креирање стратегија за повећање учешћа грађана у културном животу.
- Ниво културне партиципације индикатор је културног и друштвеног развоја.
- Један од основних индикатора евалуације културне политике и рада установка културе јесте положај културе у друштву и на ком месту се култура налази у животима грађана изражена кроз културне праксе и ставове и мишљење грађана о култури.
- Примена менаџмента у култури омогућава стварање предуслова за учествовање у културном животу: прилике, мотивације и способности за пријем културних и уметничких садржаја, што одговара принципу демократског управљања.
- На нивоу установка културе истраживања публике стоје у служби евалуације и омогућавају креирање стратегија како би се остварио бољи квалитет културне понуде и услуга које одговарају потребама грађана.
- Увођење евалуације у праксу омогућава ефикасније и ефективније остваривање права на културу као основног људског права, а тиме даје и допринос демократском преображају културног система локалних заједница и друштва у целини.

Методологија израде рада - методе примењене у истраживању, прикупљању и обради грађе

У раду су коришћене следеће методе: анализа, анализа садржаја, синтеза, дескрипција, дедукција, компаративна метод, општенаучни метод моделовања.

У оквиру методе анализе, примењена је **секвенцијална анализа** приликом проучавања предмета истраживања, тиме што је евалуација сагледана као фаза у стратешком планирању и елемент стратешког плана, а затим и као инструмент културне политике сагледан у односу на повезаност са осталим инструментима културне политике, пре свега стратешким планирањем и финансирањем. Потом, на методи анализе заснива се аналитички део рада, који садржи преглед евалуационих пракси и анализу ситуације локалних културних политика у Србији петнаест година од почетка транзиционог периода. Ова анализа се заснива на мапирању кључних спољашњих и унутрашњих фактора који утичу на развој локалних

културних система у Србији. У раду је примењен метод **структуралне анализе и у оквиру ње техника класичне квалитативне анализе садржаја** којом су обухваћени различити документи као што су: међународне декларације, конвенције, Унескова документа, *Агенда 21 за културу*, домаћи нормативни документи (закони и стратегије), извештаји са састанака Националног савета за културу, и друга. Иста техника примењена је и ради анализе званичних интернет презентација појединих градова и општина у Србији, Министарства културе и информисања, домаћих и страних установа културе. Напоследку, примењена је и **секундарна анализа садржаја** постојећих података добијених путем истраживања које смо као емпиријске изворе података користили у раду. **Дескриптивни метод** је коришћен приликом описивања постојећег стања транзиционе националне културне политике у Србији, обухвативши процедуре одлучивања на нивоу локалних културних политика и установа културе и структуре доносилаца одлука на оба посматрана нивоа (организација градских/општинских управа и управни одбори). Исти метод примењен је и за потребе представљања резултата истраживања културних пракси грађана Србије, спроведеним после 2000. године. На дескриптивном методу базира се дескриптивни део рада посвећен основним карактеристикама евалуације, различитим типовима и сврхама предузимања евалуације, и евалуације у домену културне политике, и техникама евалуације примењене у контексту културне партиципације. **Метод синтезе** примењен је приликом обједињавања квалитативних и квантитативних податка који се односе на степен учествовања у културном животу, односно заступљеност културних пракси грађана, и мишљењима и ставовима грађана о култури. **Метод дедукције** примењен је тако што се већ на бази постојећих теоријских сазнања и општих закључака изведени нови теоријски ставови на основу мисаоно-логичке анализе и синтезе прикупљене и класификоване грађе. **Компаративни метод** примењен је приликом приказивања разлика између: два модела деловања у култури - културног дифузионизма и културног функционализма који одговарају концептима управљања културним развојем - демократизацији у култури и културној демократији. Затим, и разлика између *evidence-based* и *value-based* приступа културној политици, евалуације ефикасности и ефективности, квантитативног и квалитативног приступа евалуацији, интринсичног и инструменталног вредновања културе. Напоследку, и приликом указивања на сличности и разлике између евалуације и друштвених истраживања, поређења стања културне политике у Србији с почетка транзиционог периода са ситуацијом 15 година касније. **Метод општенаучног моделовања** примењен је у настојању да се на основу научног и стручног сазнања у домену евалуације конструише нови модел одлучивања на нивоу локалних културних политика у Србији и укаже на то како примена евалуације приликом одлучивања може да унапреди одлучивање и које све новине и промене њена примена уноси у културни систем с циљем да институционални носиоци културног живота ефикасније и ефективније испуњавају своју културолошку мисију.

Теоријско-практични контекст теме, као посебну целину рада, чине три поглавља. Друго поглавље посвећено је односу културе и друштва, карактеристикама и функцијама културе; односом културе и друштвених промена,

као и основним дихотомним вредностима културе – интринсичној и инструменталној. Све ово је било неопходно из разлога што је тема везана за период демократске транзиције у Србији, која представља једну од великих друштвених промена, и што се вредновање културе и поимање њене/их улоге/а у друштву одражава на јавну практичну политику у култури. **Треће поглавље** посвећено је управљању културним развојем, у коме су представљени основни модели деловања у култури - културни функционализам, који одговара савременом концепту управљања заснованом на културној демократији, и културни дифузионизам, који одговара концепту демократизације у култури. Разлика између ова два модела, односно концепта управљања културним развојем била је важна да се престаје будући да је транзиција у домену културне политике у Србији управо требало да значи кретање ка културној демократији. С обзиром на то да је културни живот у средишту пажње у културној демократији, пажња је посвећена **учествовању у културном животу**, као фокусу деловања културног функционализма и с тим у вези: кључним актерима и њиховим улогама у културном животу, предусловима за активно учествовање у културном животу, важности учествовања у културном животу, и међународном нормативном оквиру који промовише учествовање у културном животу и ову активност третира као део основних људских права и као део колективног права и индивидуалног права. Потом је пажња посвећена **менаџменту у култури** који представља основни метод деловања у моделу културног функционализма, али пре тога карактеристикама општег менаџмента, основним функцијама менаџмент процеса, и одлучивању као основном менаџмент подпроцесу. **У четвртном поглављу** се проучава културна политика у транзиционој Србији у периоду од 2000-2015. Најпре је дат кратак осврт на стање националне културне политике, како непосредно по уласку Србије у процес транзиције, тако и у погледу даљег тока транзиције, што је било неопходно за разумевање контекста функционисања локалних културних политика у Србији и начина на који се приступа управљању културом. Представљене су законске могућности локалног нивоа власти за одлучивање у култури, кључни актери у процесима одлучивања (локални органи заједно са општинским и градским управама и управни одбори установа културе), као и њихови капацитети за одлучивање у култури. Како је одлучивање у фокусу овог рада, описани су начин и процедуре доношења одлука на локалном нивоу у Србији, а у вези са планирањем и финансирањем установа културе. С обзиром на то да установе културе кроз програмску делатност остварују комуникацију са публиком и грађанима, један сегмент управо се односи на одлучивање на нивоу установа културе у вези са програмима, као и односу установа културе према публици. У последњем делу истог поглавља, кратко је указано на постојање истраживачке праксе у Србији у домену културне партиципације, после чега су представљени резултати истраживања културних пракси и културних потреба грађана Србије спроведених после 2000. године у Србији у различитим временским периодима и на различитом узорку. Резултати ових истраживања од кључне су важности јер су мапирали проблем недовољног учешћа грађана у културном животу као заједнички проблем културне политике у Србији на свим нивоима.

Целину дескриптивног дела дисертације чини пето поглавље рада, састављено из шест мањих целина. Прва је посвећена евалуацији, у виду општег, краћег прегледа историјата евалуације у пракси јавних практичних политика, где је указано на значај који је добила од Другог светског рата, што говори о томе да евалуација није остала само на пракси, већ да се развила у посебну дисциплину са мноштвом теоријских модела. Потом је указано на то да је евалуација настала на методама друштвених истраживања и да из тога проистиче блискост евалуације и друштвених истраживања, али да поред сличности међу њима постоје и разлике, а затим и на различите сврхе евалуације међу којима је и допринос одговорном управљању и одлучивању у јавним практичним политикама. Друга целина посвећена је евалуацији у домену културне политике, и најважнијим питањима везаним за евалуацију, као што су развој културних индикатора. Указано је на значај културне партиципације, која је постала индикатор културног и друштвеног развоја, и услед тога неопходности развоја методе и технике за праћење културне партиципације, али и потешкоћа мерења доприноса културе. Представљени су примери истраживања културне партиципације на различитим нивоима културне политике, од државног до транснационалног. Трећа целина односи се на локални ниво управљања културом. Указано је на значај *Агенде 21 за културу*, међународно широко прихваћеног документа који садржи смернице и препоруке локалним властима за управљање локалним културним развојем. С тим у вези, пажња је усмерена на два инструмента управљања – стратешком планирању и евалуацији, и њиховој међусобној повезаности. Четврта целина петог поглавља посвећена је евалуацији као инструменту културне политике и његовој повезаности са инструментом финансирања приликом доношења одлука у вези са финансирањем културних садржаја. У том погледу указано је на концепт одлучивања који се руководи критеријумом колики успех финансирани садржаји остварују код публике, а што јесте новина у односу на преовлађујући који се руководи искључиво потребама стваралаца/установа културе. Основна сврха оваквог начина одлучивања јесте успостављање баланса између културне понуде и културне потражње на тржишту културе. Пета целина односи се на стратегију развоја публике која се примењује за повећање учешћа грађана у културном животу, користећи се примерима из праксе држава у којима је евалуација саставни део практичних политика, као што су Велика Британија, Холандија, Аустралија. Последњи део дескриптивног дела посвећен је институционалном нивоу и значају примене менаџмента у култури у управљању установама културе, при чему је акцензован значај примене стратешког планирања и маркетинга, у циљу најбољег начина испуњавања својих улога у савременом друштву. Указано је и на значај активне улоге управних одбора у управљању установама културе, на структуру управних одбора која је пожељна како би могла да изађе у сусрет сложеним задужењима које захтева чланство у овим телима.

Посебна целина аналитичког дела дисертације, структурисана као **шесто поглавље рада,** садржи сажет преглед савремених евалуационих пракси у свету у оквиру савремених културних политика и анализу укупног стања локалних културних политика у коме је истакнут основни проблем везан за постојећи модел одлучивања и потреби да се он унапреди.

Пројектно-моделски део организован је као јединствено, **седмо поглавље**, које садржи препоруке за управљање културом на локалном нивоу. Основни циљ препорука јесте унапређење одлучивања и, с тим у вези, увођења евалуације приликом одлучивања у вези са финансирањем програма установа културе. Предложени су критеријуми одлучивања и индикатори евалуације усмерени на укљученост грађана у културни живот кроз посете садржајима установа културе финансираних из локалних буџета. Указано је на то како је евалуација повезана са осталим инструментима културне политике због чега би увођење евалуације попримило одлике новог системског решења у функционисању локалних културних политика и на који начин се предложене препоруке могу и практично применити.

Коначно, **закључак је, као последња структурирана целина дисертације, формулисан у осмом поглављу**. На основу проучене теоријске литературе и емпиријских података, у њему ауторка износи став да ситуација у Србији показује како друштвени развој није нужно праволинијски, једносмеран, нити нужно прогресиван, што је становише својствено метафизичко-иррационалистичким теоријама културе. Другим речима, током друштвеног развоја виши степен не мора да смени нижи, већ да постоји могућност чак и регресивних културних кретања, или пак стагнација. Иако, како наводи „резултати истраживања одражавају темељне недостатке друштва у Србији, целокупног културног система, и са њима и бројних мањих, локалних културних система“ и указују на дисфункционалност културне политике, ауторка снажно заступа уверење да нови ефикаснији и ефективнији модел одлучивања на локалном нивоу културне политике мора бити базиран на увођењу евалуације.

Коришћена литература и извори

Дисертација садржи обиман списак коришћене литературе који обухвата релевантне научне изворе на српском и енглеском језику. Коришћена литература је у складу с интердисциплинарним приступом примењеним у раду, што је подразумевало коришћење теоријске литературе из различитих области. Основну теоријску литературу у области **менаџмента у култури** чине: *Менаџмент уметности у турбулентним околностима* (2005) аутора Милене Драгићевић-Шешић и Сањина Драгојевића; *Културни инжењеринг* (2000) Клод Молара; *Менаџмент за културу* (2002) Исака Адигеса; *Култура, менаџмент, анимација, маркетинг* (2007) Милене Драгићевић-Шешић и Бранимира Стојковића; *Менаџмент уметности* (2009) Виљема Бернса. У области **општег менаџмента**: *Стратегијски менаџмент* (2007) и *Менаџмент - теорија и пракса* (2009) Петра Јовановића; *Менаџмент* (2002) групе аутора А.Ф. Џејмс Стонера, Едвард Р. Фримана и Даниел, Р. Јр. Гилберта; *Мој поглед на менаџмент* (2003) Питер Дракера. У области **културне политике** основну литературу чини књига *Држава и култура – Студије савремене културне политике* (2012) Весне Ђукић, *Транзиционе културне политике – конфузије и делиме* (2003); Стевана

Мајсторовића „Право на културу“ (1972) и „Културна демократија“ (1978). Потом и радови страних еминентних аутора као што су: John Holden, Eleonora Belfiore, Francois Matarasso, Kim Dunphy, Steven Menel и други. У области политикологије: *Енциклопедија политичке културе* (1993), уредили Милан Матић и Милан Подунавац. У области анализе практичне политике: *Писање делотворних предлога за јавну практичну политику – водич за саветнике за практичну политику у земљама Средње и Источне Европе* (2004) Оин Јанг и Лисе Квин; *Основе анализе јавних политика* (2006) Ивана Грдеша. У области социологије културе: *Пукотине културе* (1997) Драгана Коковића; *Култ-Ура* (1990) Ратка Божовића; *Социологија културе* (2001) Антоњине Косковске; *Социолошки речник* (2007) приређивача Аљоше Мимице и Марије Богдановић. У области теорије људске мотивације и културних потреба: *Мотивација и личност* (1982) Абрахама Маслоу; *Културне потребе* (1974) Милоша Немањића. У домену теорије културе, основна коришћена литература јесте *Културологија* (2000) Сретена Петровића. Коришћену литературу у области теорије и праксе евалуације чине страни текстови еминентних стручњака у области евалуације као што су: Michael Scriven, Carol Weiss, Stewart I. Donaldson, Mark W. Lipsey, Ernest W. Brewer и други. Коришћени су и практични водичи за примenu евалуације: *EVALSED: the Resource For the Evaluation of Socio-economic Development* Савета Европе, *Пут до резултата: Дизајнирање и провођење ефективне развојне евалуације* Светске банке (БиХ издање) и други.

Коришћени су и бројни емпиријски извори података настали у оквиру различитих истраживања спроведених у Србији током последњих 15 година:

Локалне културне политике (2009), *Културне политике на нивоу округа Србије* (2010), потом и *Културна политика на нивоу града Београда* и *Културна политика на нивоу града Новог Сада* (2011) Завода за проучавање културног развојка. Подаци из социолошких, маркетиншких и антрополошких истраживања спроведених после 2000. године који се односе на културне потребе и културне праксе грађана Србије: *Културне потребе, навике и укус грађана Србије и Македоније* (2007), аутора Предрага Цветичанина; *Култура и преображај Србије, вредносна усмерења грађана у променама после 2000. године* (2010) ауторки Загорке Голубовић и Исидоре Јарић; *Културне праксе грађана Србије* (2011) аутори Предраг Цветичанин и Маријана Миланков; *Културни живот и потребе студената у Србији*, *Културни живот и потребе ученика средњих школа у Србији* оба аутора Слободана Мрђе; *Културне потребе грађана Војводине* (2012) групе аутора Жолт Лазар, Душан Маринковић и Валентина Околовска; *Истраживање културних навика и потреба становника Војводине* (2002); маркетиншко истраживање *Српске културне вредности* (2007) које је спровела „Политика“ у сарадњи са Агенцијом за истраживање тржишта и испитивање јавног мњења „Фактор плус“.

Остварен научни допринос

Најзначајнији научни допринос докторске дисертације мр Ане Стојановић под називом КУЛТУРОЛОШКИ ЗНАЧАЈ ЕВАЛУАЦИЈЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ УЧЕШЋА

ГРАЂАНА У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ састоји се у проучавању релевантних научних теорија и емпиријских чињеница које омогућавају разумевање и научно тумачење културолошког значаја феномена евалуације који до сада није био предмет научних проучавања у домену менаџмента у култури и културне политике. Нарочито нису проучаване релације између евалуације, одлучивања, одговорног управљања и учешћа грађана у културном животу локалне заједнице, као ни повезаност између друштвених истраживања и евалуације. Успостављањем релације између ових феномена, дисертација даје неопходан научни допринос проучавању евалуације као организационог и вредносно-идејног инструмента културне политике и менаџмента у култури. Истовремено, она доприноси бољем разумевању како самих феномена, тако и њихових међусобних веза које утичу на културни и друштвени живот заједнице и динамику између актера локалних културних система. Посебан допринос се састоји и томе што је пројектован нови теоријски модел одлучивања и планирања локални ниво културне политике који би ефикасније и ефективније доприносио остваривању културолошке мисије институционалних носилаца културног живота у Србији. На тај начин пројектовани модел пружа могућност и његове практичне примене. Ово је поготово важно имајући у виду потребу за демократским преображајем транзиционог друштва у Србији, и још специфичније, локалних заједница које, и поред аутономије локалних власти за вођење културних политика, у недовољној мери користе овај инструмент културне политике као могућност за одговорно управљање културом на својим територијама.

Закључак комисије

У писању овог научног рада који доноси самостално научно закључивање на основу систематизовања претходних научних сазнања и спроведених емпиријских истраживања, кандидаткиња мр Ана Стојановић је показала да поседује све потребне вештине и знања научног истраживача: добру организацију рада у истраживању, тј. прикупљању и систематизовању грађе на основу плана рада, аналитичке способности као и способности аргументованог изношења вредносних судова на основу постојећих научних теорија и прикупљених емпиријских чињеница. Резултат тога је докторска дисертација чији се допринос, пре свега, огледа у интердисциплинарном приступу истраживаном феномену евалуације који омогућује да се конструише нови теоријски модел и поставе основе за даља научна проучавања у области културологије, а посебно менаџмента у култури и културне политике. Спровођењем теоријско-емпиријских истраживања у оквиру своје докторске дисертације, кандидаткиња је доказала дисфункционалност културне политике која није заснована на евалуацији, исто као и немогућност установа културе да у пуној мери остваре своју културолошку мисију. Тиме је, на научно утемељен начин, на основу прикупљених емпиријских чињеница, истовремено и доказала своје полазне претпоставке формулисане у хипотезама рада. Остваривши пројектоване циљеве истраживања у потпуности, а посебно кроз пројектно моделовање ефикаснијег и ефективнијег модела одлучивања заснованог на евалуацији, ова докторска дисертација поседује једнак теоријски значај за развој

наука као и могућности практичне примене научних резултата у области евалуације у Србији.

Имајући све наведено у виду, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације мр Ане Стојановић предлаже да се рад под називом: КУЛТУРОЛОШКИ ЗНАЧАЈ ЕВАЛУАЦИЈЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ упути на завршни поступак одбране.

Место и датум

У Београду,
15. априла 2016.

Потписи чланова комисије

Проф др Милена Драгићевић Шешић, ФДУ

Проф. др Весна Ђукић, ФДУ, ментор

Проф. др Дивна Вуксановић, ФДУ

Доц. др Предраг Цветичанин, Факултет уметности у
Нишу

Доц. др Владимир Кривошејев, Пословни факултет
Ваљево